

Domače vesti

Eva ga je zapustila

Henry Einzember, star 42 let, ki stanuje na 2157 W. 62 St., je včeraj vložil tožbo za \$100,000 proti 31-letnemu Theodorju Gandi, delavcu v jeklarni, ker ga je njegova žena Eva, stara 31 let, zapustila in po dobljeni razporedi poročila Gando. V tožbi je rečeno, da je za toliko oškodovan radi izgube žene "družbe in ljubezni." Gandi in njegova Eva stanujeta na 13201 Liberty Ave.

Krožek št. 2 Prog. Slovenke

Članice krožka št. 2 Progresivnih Slovenk se prijazno vabi na redno mesečno sejo v sredo 16. julija ob 7.30 uri zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Pokojni Joseph Dojčić

Pokojni Joseph Dojčić je bil doma iz sela Bosiljevo na Hrvatskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Tukaj zapušta nekakšno Frances Brezar na 1157 E. 74 St., pri kateri je stanoval zadnjih 10 let. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob 9. uri iz Zakrajškovega pogrebne zavoda v cerkev sv. Gregorja na Superior Ave. in E. 66 St. ter nato na pokopališče Calvary.

Direktorska seja

Jutri večer se vrši direktorska seja Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Pričetek točno ob 7.30 uri. Prosi se, da direktorje, da se gotovo udeležijo, ker je seja zelo važna.

Poškodovani v koliziji

V tunelu, ki vodi v podkrožje velikega mostu preko reke Cuyahoga med W. 9 St. in W. 25 St. sta včeraj trčila dva vozova ulične železnice. Pri tem je 18 moških in žensk dobila lahke poškodbe, nad 200 pa je bilo pretresenih. Promet na progi je bil ustavljen skoro pol ure.

Seja Združenega odbora

Nocoj ob osmih se vrši seja Združenega odbora južnih Slovanov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Ker se bo nocoj uredilo zadnje priprave za skupni piknik, ki se vrši 10. avgusta na prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., se vabi vse Slovence, Srbe, Hrvate in Macedonce, da se seja gotovo udeležijo.

Kje je Ivan Perme?

Ivan Perme, rojen leta 1893 je prišel v Ameriko leta 1913 in sicer v Minnesoto. Sedaj se baje nahaja v Clevelandu. Prošen je, da se zglopi pri Mrs. Zupančič na 15232 Waterloo Rd., ker ima važne novice zanj od njegovih ljudi v stari domovini.

Film "Ivan grozni"

Prošli teden se je kazalo v Lower Mall gledališču velenjavni sovjetski film "Ivan grozni," ki je življenjski carja Ivana IV. Radi velikega zanimanja, ki prevladuje za ta film, se ga bo kazalo še ta teden. Film je dirigiral in produciral umetnik Sergei Eisenstein. Lower Mall gledališče se nahaja na Superior Ave. in E. 3 St., nasproti glavne knjižnice.

V zadnje slovo

Članice podružnice št. 41 SZZ so prošene, da pridejo nocoj ob osmih v Svetkov pogrebni zavod na E. 152 St., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Frances Turek.

Male države zahtevajo velik delež pri obnovi

Na pariški konferenci so bili ustvarjeni razni pododbori za kooperacijo pri obnovi

PARIZ, 14. julija—Na današnji seji konference glede Marshallovega načrta za obnovo Evrope, kateri prisostvuje 16 evropskih držav, so male države zahtevale polno enakopravnost z velikimi silami.

Konferenca se je pričela z organiziranjem malega izvršnega odbora, ki bo vodil program za ekonomsko obnovo. Skandinavske in ostale male države so dale vedeti, da ne bodo dovolile nobenega ukazovanja s strani velikih sil.

Anglija in Francija sta odobrili program za pospeševanje ekonomske obnove, po katerem bo zajamčena neodvisnost malih držav. Sporazumi so bili doseženi tako hitro, da se pričakuje zaključna konferenca že jutri.

Tudi države v vzhodni Evropi na delu

Države vzhodne Evrope, ki so odklonile povabilo za sodelovanje v zvezi z Marshallovim načrtom, jačajo svoje lastne ekonomske zveze, kar se v nekaterih krogih smatra za protiofenzivo, ki je naperjena proti načrtu, o katerem se razmotriva v Parizu.

Sklenjeni so bili sporazumi med Češkoslovaško in Poljsko, Bolgarijo in Rusijo, Čehoslovaško in Rusijo in med Švicarstvom in Rusijo, ki so oblikovale zvezo, ki je naperjena proti načrtu, o katerem se razmotriva v Parizu.

Snoči je bil na konferenci dosežen sporazum, da se ustvari kooperacijski odbor vseh 16 držav, ki so se konference udeležile. Ustanovljen je tudi majhen izvršni odbor, ki bo vodil kooperacijski odbor pri njegovem dnevnem poslovanju. Nadalje so ustvarjeni štirje tehnični pododbori — za hrano in poljedelstvo, premost in pogonsko silo, železo in jeklo in za transport.

Sklenjeno je tudi, da bo ustanovljena tesna zveza z Združenimi narodi, da se tako prepreči ponavljanje programa za obnovo in obenem se bo dalo jam-

stvo, da se bo ob priliki ustvarjenja skupnega programa za ravnanje virov delalo s pristankom posameznih vlad, in da se bodo dosedanjim trgovinski sporazumi, ki jih imajo posamezne države, spoštovali.

Nizozemska pravlaga da se v načrt obnove vključi del Nemčije

PARIZ, 14. julija. — Iz nizozemskih virov na pariški konferenci prihaja vest, da bodo Nizozemska, Belgija in Luksemburg zahtevale takojšnjo vključitev zapadne Nemčije k Marshallovemu načrtu za obnovo Evrope. Nizozemski uradnik je izjavil, da bi zapadna Nemčija morala biti takoj priključena k načrtu in namignil, da bi to pomenilo združenje francoske okupacijske zone Nemčije z anglo-ameriškim.

Nizozemski uradnik je nadalje izjavil, da bodo Nizozemska, Belgija in Luksemburg zahtevale takojšnjo razčiščenje ekonomske politike v zvezi z Nemčijo.

Na konferenci je bilo tudi sklenjeno, da se od komandantov vseh štirih okupacijskih zon (vključno tudi ruske) zahtevajo podatki, ki so potrebni za skupni načrt obnove. (Evropska ekonomija je že desetletja bila odvisna od premoga in težke industrije vzhodne Nemčije.)

Iz nekkih virov poročajo, da je Sovjetska zveza še vedno zainteresirana v pariško konferenco. Baje je ruski ambasador v Parizu, Aleksander Bogomolov, telefonično poklical italijanskega zunanjega ministra Carlo Sforza, ki je šef italijanske delegacije.

Se je poročila v starosti 12 let; ima ob starosti 16 let že štiri može in otroka

STOCKTON, Cal., 14. julija—Ada Bay Bradley se je poročila s svojim prvim možem, ko je bila samo 12 let stara. Deklica je bila vitka brunetka in zrela za svojo starost.

Danes, ko šteje 16 let, pa je mati in imela je v teku zadnjih štirih let enako število mož. Policija ji sedaj išče, ker je obtožena bigamije.

Njena mati, Mrs. Edith Spining, ki je zaposlena kot delavka v nekem sadovnjaku, je tudi obtožena bigamije, ker je dvakrat podpisala listine, s katerimi je privolila, da je hčerka stopila v bigamičen zakon. Mati je oblatila rekla, da je to storila, ker je hčerko "navzlic vsem njenim zmotam ljubila."

"Ona je moj edini otrok," je rekla Mrs. Spining danes, ko se je prostovoljno javila policiji. "Vedela sem, da se je v stvari strašno zamotala, in vedela sem, da nisem storila prav, ampak nisem si mogla pomagati, ker sem jo preveč ljubila."

Distriktnemu pravniku Chester Watsonu je rekla, da je hčerki večkrat grozila, da jo bo ja-

vila mladinskemu sodišču, da pa njene grožnje niso "nič zalegle."

14-letna deklica je postala mati

BOSTON, 14. julija — Včeraj je 14-letna Mrs. Shirley Mitchell porodila hčerko. Njen mož je tudi samo 14 let star. Dvojica je poročena nad leto dni.

Ko bo "ponosni oče" prišel v porodnišnico, da vidi dodatek k svoji družini, bo ravno dovolj star, da mu bo dovoljen vstop. Obiskovalci v porodnišnici morajo biti namreč najmanj 14 let stari.

KOMUNISTI NAPREDUJEJO V KINI

NANKING, 14. julija.—Vladni viri poročajo, da so čete ljudske (komunistične) armade sprožile ofenzivo skozi šanting proti Suchovu, ki je vojaški center za vzhodno Kino nacionalističnih čet. Istočasno vladni viri priznavajo izgubo važnega železniškega mesta Taiana.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

SENAT TUDI SPREJEL ZAKONSKI NAČRT ZA "DAVČNO REDUKCIJO"

WASHINGTON, 14. julija. — Senat je danes s 60 glasovi proti 30 odobril davčno predlogo, katero so republikanci zopet prinesli pred kongres, navzlic temu, jo je predsednik Truman vetiral. V poslanski zbornici je bila predloga že pred nekaj dnevi iznova sprejeta.

Ampak navzlic temu, da so republikanci v senatu zmagali, pa je zelo malo možnosti, da bo predloga postala zakon.

Večina, s katero je bila predloga sprejeta, namreč ni zadostna za uzakonitev preko glave predsednika Trumana, ki je že naprej naznanil, da bo predloga iznova vetiral.

Za svoj ugodni položaj pa se ima Truman zahvaliti dvema neodvisnim republikancema v senatu, ki sta glasovala proti predlogi. To sta Wayne L. Morse iz Oregona in William Langer iz North Dakote.

OKRUTNO DVOJICO ZADELA TEŽKA KAZEN

GRANTS PASS, Ore., 14. julija—Na maksimalni zapor 20 let sta bila danes obsojena Hugh Gilreath in Mrs. Lucille Medlin, ki sta hudo pretepla in zapustila dve-letno hčerko Mrs. Medlinove. Pred sodnijo sta se izgovarjala, da sta to storila, "ker jima je bila obilica otrok v nadlego."

Marshall svari, da je Evropa na kocki

Urgira večjo ekonomsko pomoč evropskim državam

SALT LAKE CITY, 14. julija—Državni tajnik George Marshall je na letnem banketu konference guvernerjev imel govor, v katerem je poudaril, da morajo Zedinjene države prožiti večjo ekonomsko pomoč Evropi ali pa se bo ta kontinent "obrnil proč od demokracije."

"Ni treba zakrivati dejstva, da se naša dežela nahaja pred odločilnimi vprašanji pri svojih odnosih s tradicionalnimi prijateljskimi državami starega sveta."

Marshall je pozval guvernerje, naj podprejo njegov ekonomski načrt za obnovo Evrope. V svojem govoru ni omenil Rusijo po imenu, toda izjavil je, da mora Zedinjene države "završiti nalogo" pri pomoči, da se evropske države zopet postavijo na lastne noge ali pa se pomirijo z dejstvom, "da se bodo vlade teh držav obrnile proč od principov demokracije."

Marshall ni omenil ničesar v zvezi z Porurjem

Državni tajnik je rekel, da mnogi smatrajo, da so prejšnji napori, da se pomaga Evropi bili "obedi," ki pa niso imeli polnega učinka.

V zvezi s predlogi za Nemčijo ni Marshall podal nobenih izjav. Na tej točki je Rusija bila zelo kritična. Ruski delegatje so svarili, da bo vključenju Porurja v zapadni ekonomski blok pomenilo kršitev sporazuma, ki je bil sklenjen v Potsdamu.

Marshall je izjavil, da so mnogi v dvomu glede poti, katero bi morale Zedinjene države zavzeti.

"Ti ljudje so v dvomih, da li

Grška vlada poroča o novi "invazijski sili" iz Albanije

Bolnica tožena radi smrti dveh otrok

Iz Massillon, Ohio, se poroča, da bodo starši dveh otrok, ki sta bila nedavno najdena mrtva v tamkajšnji mestni bolnici, vložili proti bolnici tožbo za \$400,000 odškodnine. Oba otroka sta bila očitno umorjena. Oblosti do danes še niso dognale, kdo je zločin izvršil.

V tožbi bo rečeno, da je bila malomarnost bolniške uprave odgovorna za smrt otrok, kakor tudi za to, da zločin ni bil razvozan.

POMOŽNI VOJNI TAJNIK PETERSON RESIGNIRAL

WASHINGTON, 14. julija. — Howard C. Peterson je danes podal ostavko na svojemu položaju pomožnega vojnega tajnika. Ostavko je podal vsled družinskih razlogov. Predsednik Truman je sprejel ostavko z "iskrenim obžalovanjem."

TIFUS SE ŠIRI V RIMU

RIM, 14. julija. — Urad za javno zdravje je danes opozoril prebivalce Rima, naj prekuhajo vodo in mleko in naj ne jedo sladoled, ker so se pojavili 900 slučajev tifusnega obolenja. Več oseb je umrlo v predmestjih in verjetno je, da se bo epidemija razširila.

Eden izmed ministrov je položaj označil za "resen", toda je pristavil, da grški armadni voditelji pravijo, "da se vse dobro razvija."

Kapalki, ki je znan tudi pod imenom "Elaia", leži okrog 10 milj vzhodno od Krfskega preliva.

Grška vlada je preko noči zopet začela z masnimi aretacijami, tekom katerih je bilo vrženih v zapore okrog 1,500 oseb, pod pretvezo, da gre za "komunistično zaroto." To pomeni, da je število aretiranih izza prošlega tedna, ko so se pogoni na "komuniste" začeli, naraslo na 4,000.

Poučeni viri pravijo, da vlado hudo skrbi, kaj bodo storile zavestne sile glede napadov, in da ministri razpravljajo, da li se more v slučaju "skrajne nujnosti" pričakovati pomoči iz inozemstva.

Reakcija išče povod za vojno, pravi albanski premir

Iz Londona se javlja, da so vladni krogi "vznemirjeni" nad masnimi aretacijami komunistov, članov delavskih unij in levičarskih liberalcev v Grčiji, in da smatrajo, da je akcija grške vlade nepotrebno drastična in trpka.

Poročilo "Associated Pressa" iz Beograda pa javlja, da je albanski premir Enver Hoxha izjavil, da so grško-albanski mejni incidenti del načrta, ki so ga skovali britsko-ameriški reakcionarji, katerih cilj je, izzvati novo vojno, katero priporoča Trumanova doktrina.

Med tem pa je danes podsek preiskovalne komisije Združenih narodov iz Soluna z letali odpotoval v Janino, 25 milj od Konice, da na licu mesta izvede preizkavo. V grupi so zastopane Zedinjene države, Rusija, Brazilija, Avstralija in Sijerija.

Poročilo iz Aten trdi, da druga udarna sila šteje 2,500 gerilcev; grška vlada je "vznemirjena"

ATENE, 15. julija—Danes je bilo tukaj uradno poročano, da je pri Kalpakiju vdrla iz Albanije druga "invazijska sila," broječa okrog 2,500 gerilcev, ki je v spopadu z vladnimi četami.

Minister za javni red Napoleon Zervas je o tem telefonično sporočil premierju Demetriju Maksimosu in obenem javil, da vladne čete potrebujejo ojačenje.

Podrobnosti o spopadu med gerilci in vladnimi četami niso bile poročane.

Gouverner severne Grške pa je istočasno v Solunu naznanil, da so kraj Kastorija napadli "banditi", ki so zažgali šest hiš, predno so bili pregnani. Rekel je, da sta bila na vasi v dotičnem okrožju izvršena še dva slična napada.

Gerilski napad na Konico bil odbit, pravi vlada

Preje tekom dneva je vlada poročala, da so grške čete s podporo značne cile odbile naskok 1000 mož broječe gerilske sile na Konico, ki se nahaja samo šest milj od grško-albanske meje, in da so bili napadalci vrženi nazaj na mejo.

Poročilo grške vlade pravi, da so gerilci dobili ojačenja iz Albanije in da grška vlada hiti pošiljati sveže čete iz Janine.

Eden izmed ministrov je položaj označil za "resen", toda je pristavil, da grški armadni voditelji pravijo, "da se vse dobro razvija."

Kapalki, ki je znan tudi pod imenom "Elaia", leži okrog 10 milj vzhodno od Krfskega preliva.

V Atenah se vršijo nove masne aretacije

Grška vlada je preko noči zopet začela z masnimi aretacijami, tekom katerih je bilo vrženih v zapore okrog 1,500 oseb, pod pretvezo, da gre za "komunistično zaroto." To pomeni, da je število aretiranih izza prošlega tedna, ko so se pogoni na "komuniste" začeli, naraslo na 4,000.

Poučeni viri pravijo, da vlado hudo skrbi, kaj bodo storile zavestne sile glede napadov, in da ministri razpravljajo, da li se more v slučaju "skrajne nujnosti" pričakovati pomoči iz inozemstva.

Reakcija išče povod za vojno, pravi albanski premir

Iz Londona se javlja, da so vladni krogi "vznemirjeni" nad masnimi aretacijami komunistov, članov delavskih unij in levičarskih liberalcev v Grčiji, in da smatrajo, da je akcija grške vlade nepotrebno drastična in trpka.

Poročilo "Associated Pressa" iz Beograda pa javlja, da je albanski premir Enver Hoxha izjavil, da so grško-albanski mejni incidenti del načrta, ki so ga skovali britsko-ameriški reakcionarji, katerih cilj je, izzvati novo vojno, katero priporoča Trumanova doktrina.

Med tem pa je danes podsek preiskovalne komisije Združenih narodov iz Soluna z letali odpotoval v Janino, 25 milj od Konice, da na licu mesta izvede preizkavo. V grupi so zastopane Zedinjene države, Rusija, Brazilija, Avstralija in Sijerija.

HUDA PREROKOVANJA PAPIGE BILLIE ...

KANSAS CITY, Mo., 11. julija. — Ike Walston je lastnik pesimistične papige, po imenu Billie, ki venomer ponavlja:

"Dežela bo šla k hudiču . . ."

Sosedi so se pritožili na policiji in dva policaja, George Plost in Louis Davidson, sta obiskala papigo in imela z njo bolj natančen pogovor glede žalostne usode dežele. Opozorila sta papigo, naj bo pridna in naj ne razgraja, češ, da jo bosta spravila "pod ključ".

Papiga se je globoko zamislila, potem pa rekla "Okay, boys" in res umolknila.

Njen gospodar Walton je izjavil, da je papigo nekaj časa držal v kleti, da pa je njen glas bil še bolj "globoko" doneč. Vsekakor pa, pravi Walton, ne vidi razloga, zakaj ne bi papiga uživala svobode govora, ki ji je po ustavi zajamčena.

Ko sta se policaja na pragu še enkrat ozrla na papigo Billie, jima je rekla v slovo: "Good-by, boys — dežela bo šla k hudiču!"

PAPEŽ PIJ XII DOBI CADILLAC AVTOMOBIL IZ ZEDINJENIH DRŽAV

PASSAIC, N. J., 14. julija. — Pred par dnevi je šla skozi to mesto na poti v Jersey City pošiljka, sestojeca iz avtomobila Cadillac, ki je imela označbo: "Papež Pij XII., Vatikan, via Neapel."

Uradniki General Motors Co. niso hoteli reči, da-li gre avtomobil v Vatikan kot darilo ali je bil kupljen, povedali pa so, da je običajnega tipa, ki se prodaja po \$14,000.

Ljudje, ki so avtomobil videli, pa rekli, da je njegova notranjščina obrobljena s kromom, zlatom in orehovino. Zada jima samo en sedež, na eni strani radio, na drugi pa polico za papir.

"Tass" napadla označbo pariške konference za "evropsko"

MOSKVA, 13. julija—Sovjetska agencija Tass je v enem poročilu iz Pariza v zvezi s konferenco o Marshallovem načrtu za Evropo, napadla označbo te konference za "evropsko" in poudarila, da se je od 16 držav, ki so se konference udeležile, le polovica udeležila vojne proti nacistični Nemčiji.

Sovjetski časopisi so posvetili le malo pozornosti otvoritvi pariške konference. Tass je v svojem poročilu izrazila dvom, da bo konferenca uspešna.

Uradni časopis sovjetske vlade "Izvestije" pa je napadel v enem članku "ameriško ekonomsko prodiranje v Švedsko."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NOVO UDRIHANJE PO RUSIJI

V zvezi z Marshallovim načrtom za "obnovo Evrope" se je takoj po prvih sejah vodila huda propaganda gonja proti Sovjetski zvezi. Casnikarski komentatorji so zatrjevali, da bo Rusija, če bo sodelovala pri Marshallovem načrtu, ta načrt samo sabotirala in da bo iz tega razloga povsem vseeno, če bo sodelovala ali pa ne. Ko je prišlo do poloma konference ministrov za zunanje zadeve in sta Anglija in Francija naslovili na evropske države povabilo naj pridejo na drugo konferenco, ki se bo vršila v Parizu, so se napadi na Rusijo nadaljevali in seveda krivda je bila zopet vržena na Rusijo. Razni komentatorji so ugrabili o številu evropskih držav, ki bodo sodelovale pri konferenci in pri temu delali račune brez krčmarja. Ti računi so bili precej "optimistični," kajti pričakovalo se je s sigurnostjo, da se bodo povabili odzvale vsaj Češke, Romunija in Finska. Ko pa je bilo definitivno naznanjeno, da so vse države v vzhodni Evropi povabilo odklonile, so začeli slediti novi, še bolj strupeni napadi na Sovjetsko zvezo, ki pa še vedno in vedno naraščajo.

Države vzhodne Evrope so sklenile celo vrsto medsebojnih trgovinskih pogodb. Pogodbe so sklenjene med Čehoslovaško in Rusijo, med Romunijo in Rusijo, med Čehoslovaško in Poljsko, Bolgarijo in Rusijo, in med Švic ter sovjetsko okupacijsko zono v Nemčiji. Ta vrsta trgovinskih sporazumov je sedaj smatrana za odgovor držav v vzhodni Evropi na "Marshallov načrt."

Ni dvoma, da se je s tem Evropa, kar se tiče obnove, popolnoma razklala. Toda zavračati krivdo zato izključno samo na Rusijo bi bilo brezmiselnost. Že pri prvih poizkusih, da se na podlagi Marshallova načrta pride do sporazuma glede obnove Evrope, je prišla jasno do izraza vsa arogantnost Anglije in Francije, ki so postopale s Sovjetsko zvezo, kot da je le povabljen, da brezpogojno pristane na vse tisto, kar sta te dve državi v teku svojih sej že vnaprej odločili. Na konferenci ministrov za zunanje zadeve se sploh ni diskutiralo o vsebini "Marshallova načrta" in o obliki ter obsegu pomoči, ki se jo lahko pričakuje od Zedinjenih držav.

Da bosta oba "bloka" trpela vsled tega razkola je sigurno. Toda iskreno sodelovanje ne pomeni, da morajo posamezne države, ki že itak imajo bridke skušnje s Trumanovo doktrino, brezpogojno pristati na nove načrte pa naj si bodo podani v obliki, ki na prvi pogled ustvarja vtis, da je nesebična in poštena. Predvsem ne, ker je v vprašanju eden najbolj važnih problemov Evrope, kateremu je potrebno posvetiti največjo pozornost, katerega je treba temeljito proučiti in o kateremu je potrebno predložiti vse najmanjše detajle.

SKESANI KOLABORATORJI NA SPOVEDI

Kot poročajo iz Rotterdama je preteklo nedeljo bila v vseh nizozemskih cerkvah prečitana "spoved" polna kesanja in priznavanja zmot, ki jo je podpisalo 25 članov nizozemske nacional-socialistične stranke. Ti člani se sedaj nahajajo v zaporu in čakajo na začetek obravnave, na kateri se bodo zagovarjali zaradi svoje kolaboracije z nemškim okupatorjem. V svoji izjavi priznavajo nizozemski kolaboratorji, da so "grešili," ko so kolaborirali z okupatorjem in mu pomagali pri pokolju tisoč nizozemskih rodoljubov. Na koncu svoje "kesanja polne spovedi" pa kolaboratorji prožajo "pomirjevalno roko" nizozemskemu ljudstvu z apelom, naj se odstrani jez med "bivšimi nacisti" in ostalemu ljudstvu. Navzlic temu, da je nizozemsko ljudstvo popolnoma hladno in skeptično glede tega "kesanja" kolaboratorjev, je ta izjava bila priobčena v časopisih, in kot pravi poročilo, prečitana v vseh cerkvah.

Da razni nacisti, kolaboratorji in vojni zločinci sedaj nudijo "pomirjevalno roko" tistim, nad katerim so zločine vršili, ni seveda nič čudnega. Čudno pa je, da je ta izjava prečitana popolnoma javno v vseh cerkvah. Ker je pač spoved in kesanje prvi pogoj, da se dobi odvezo od grehov, je več kot upravičeno za predvidevati, da se bo tudi po temu prečitanju te spovedi pričakovalo, da se jim podeli odvezo vseh grehov, ki so si jih naložili nizozemski

PRIMORSKE VESTI

Srebrni umetniški jubilej

Te dni je proslavljal 25-letnico svojega plodonosnega umetniškega, odrskega ustvarjanja, igralec in režiser Slovenskega narodnega gledališča v Trstu Milan Košič. Med drugo svetovno vojno je doživljal gorje v raznih nacističnih taboriščih v Nemčiji. Po osvoboditvi je prišel v Trst in obogatil celo vrsto svojih odličnih odrskih likov z novimi stvaritvami. Slovensko ljudstvo Trsta in Primorja izraža priljubljenemu umetniku svoje čestitke.

Nova cesta v Brkinih

Pred dobrim mesecem so pričeli graditi v Brkinih novo cesto, ki bo vezala celo vrsto vasi z glavno cesto Trst-Reka. Letos bodo na sektorju Javorje-Pregarje zgradili po večini s prostovoljnimi delom 4 km nove ceste. Že v Avstriji in Italiji so govorili o potrebi te ceste, vendar pa je bilo treba nove ljudske oblasti za uresničenje načrta nujno potrebne cestne zveze v naših Brkinih.

Vprašanje sporazuma o delovnem programu začasne vlade STO-ja

V središču politične pozornosti Trsta in vsega Primorja je vprašanje pogajanj o delovnem programu začasne vlade Svobodnega tržaškega ozemlja. Pogajanja z bivšimi strankami CLN-a (Comitato liberazione nazionale) so bila prekinjena. Ta pogajanja so se prav za prav pričela že lani. Kljub raznim težavam je prišlo do sporazuma glede raznih točk programa začasne vlade na področju Svobodnega tržaškega ozemlja. Pogajanja so bila prekinjena zaradi posega istih sil in istih krogov, ki so pripomogli v Italiji do oblasti sedanji vladi, ki ni izrazil volje italijanskega ljudstva. Vest o skupnih sestankih je ljudstvo ugodno sprejelo in v vseh straneh prihajajo pozivi, naj se pogajanja nadaljujejo, saj si tržaško ljudstvo želi miru, ker bo hlaako samo v miru posvetilo vse svoje sile izboljšanju položaja na področju STO-ja. Kljub vsemu je bil podpisan sporazum s predstavniki Tržaškega odbora neodvisnih.

Nedvomno bo sledil tudi sporazum z drugimi skupinami. Sicer so nekatere sile, ki bi se rade upirale sporazumu glede delovnega programa začasne vlade STO-ja, Toda močnejše nego te sile so ljudske sile, zaradi tega mora nujno slediti sporazum z vsemi drugimi strankami. Stališče Slovensko-italijanske antifašistične unije je popolnoma jasno. Nadaljnja pogajanja ne morejo biti več tajna. Zaradi tega bo nujno potrebna po vsakem sestanku objava poročila o poteku pogajanj. Izvršni odbor SIAU je sklenil, da pošlje skupinam CLN-a izvzemši fašistično skupino UOMO qualunque formalni predlog, da se pogajanja nadaljujejo. Delovne množice na področju STO-ja pozdravljajo ta predlog.

Nov napad fašističnih teroristov

Dne 19. junija je skupina pobalnikov, ki se je udeleževala že pri ponovnem napadu na Slovensko narodno gledališče dne 16. junija, razgrajala po mestu in pela neke žaljive popevke proti maršalu Titu. Dne 20. junija je sledil terorističen napad na kulturni krožek "Perossa". Napadli so žene in otroke, ki so jih hoteli pobiti z bombami. Pri aretiranem teroristu Famiu so našli dokumente, ki jasno kažejo, kdo pošilja teroriste na

delo. Ob teh dokumentih je izpričano, da se italijanska liberalna stranka poslužuje v politični borbi nasilja. Člani kulturnega krožka "Perossa" v ulici Sar Vito so imeli svoje običajno konferenco 20. junija. Ob koncu konference so pričeli člani odhajati domov. Mimo je prišla skupina 15 do 20 neofašističnih razbičajev, ki so vrgli v množico ljudi na vrtu pred krožkom 3 ročne bombe, ki so eksplodirale in ranile okoli 20 oseb. Med ranjenimi je mnogo žensk in otrok, od katerih je eden star 3 leta, drugi pa štiri. Ranjena je bila nadalje najstarejša članica kulturnega krožka 73-letna Roza Sentassi. Policije ni bilo precej časa na spregled. Ljudje so pridržali enega od napadalcev 17-letnega Fama Claudiya, pri katerem so našli navedene dokumente, ob katerih je točno razvidna zveza napadalcev z Izvršnim odborom italijanske liberalne stranke v Trstu.

Koprski dogodki

Znano in povsem utemeljeno je stališče našega ljudstva glede na osebo tržaškega škofa Santina, ki je bil ves čas fašizma eden glavnih stebrov fašistične politike. Škof Santin je postal junak tržaškega šovinizma, od koder prihajajo napadi in bombni atentati na naše ljudi in na naše ustanove. Prav gotovo bi bil fašizem zahteval odstranitev škofa Santina, kakor je bil zahteval odstranitev goriskega nadškofa dr. Sedeje in tržaškega škofa dr. Fogarja, če ne bi bil trdna opora fašistične politike v Julijski krajini. Na množičnih sestankih je istrsko ljudstvo ponovno izražalo želje, da ne želi, da bi škof Santin stopil na zemljo, ki jo je ljudstvo samo s potoki krvi in neizrečnimi žrtvami očistilo vseh sledov fašizma. Dne 19. junija zjutraj pa je nenadoma prišel v Koper na parniku "Itala" škof Santin, ne da bil bil o tem prej obvestil krajevna oblastva. Na sebi je imel obleko navadnega duhovnika. Ko je ljudstvo iz Koprja in okolice izvedelo za njegov prihod, se je začelo zbirati, izražajoč zahtevo, naj se škof Santin takoj odstrani iz mesta. Množica je vzklikala bivešemu tržaškemu škofu Fogarju, ki je branil ljudstvo pred fašisti. Hkrati pa je izražala svoje razpoloženje z vzklikom: "Proč s škofom, fašističnim polkovnikom!" Ko ni hotel škof sprejeti delegacije ljudstva, je množica predrla kordona Narodne zaščite in vdrla v semenišče. Ko je množica našla škofa, je pravkar prišlo ojačenje Narodne zaščite, ki je škofa zaščitilo. Predstavniki okrajnega ljudskega odbora so izrazili škofu obžalovanje zaradi dogodka ter pripomnili, da bi se to gotovo ne zgodilo, če bi bila oblast pravčasno obveščena o njegovem obisku. Ob zaščiti Narodne zaščite se je škof odpeljal iz Koprja. Na bloku pri škofijah se je škof Santin zahvalil poveljniku okrožne narodne zaščite za Istro z besedami: "Zahvaljujem se Vam, kajti storili ste več nego je bilo v vaši moči". Pri obrabi škofa pred razjarjeno množico je bilo v vaši moči". Pri obrabi vanih. Narodna zaščita je aretirala okoli 20 demonstrantov, med katerimi je več takšnih, ki so po predoru kordona Narodne zaščite vdrli v semenišče.

Kulturno prosvetno delo na Tolminskem

V tolminskem pasu cone B deluje danes 21 prosvetnih društev v smislu programa Kon-

gresa Ljudske prosvete v Ljubljani. Letos je bilo uprizorjenih 36 večjih dramskih del, med katerimi so bile tudi Finžgarjeve drame. Na Tolminskem deluje nadalje 22 igralskih skupin, med katerimi se odlikujejo predvsem Tolmin in Sv. Lucija ob Soči. V coni B, tolminskega okraja se udeležuje 9 mešanih zborov in trije moški zbori. V Podmelcu imajo dekle-ta tamburaški zbor, ki se je že večkrat izkazal. V Tolminu imajo tudi orkester, v Idriškem godbo na pihala, v Volčjah tamburaški zbor. Tudi slovi pevski zbor tolminske gimnazije, ki je med najboljšimi pevskimi zbori te vrste. Tolminska čitalnica, ki je bila med prvimi na Primorskem, je tudi danes taborišče vrlih borcev.

Tržaški športniki v Beogradu

Dne 17. junija so dospeli v Beograd s pobnim vlakom fizikulturni brigadi iz Trsta in Slovenije. Tržaška športna mladina je bila kljub napornemu potovanju vesela in razigrana. Tržaški športniki so navdušeni nad prijaznostjo in gostoljubnostjo Beograjčanov.

Puljski begunci se vračajo

Mnogim beguncem iz Pulja, ki jih je lažna propaganda proti novojugoslaviji kruto prevarila, se sedaj odpirajo oči. V Trst se je zatekla med drugimi tudi neka I. Antoni, ki je zamenj trkala na razna tržaška vrata za pomoč. Končno je svoje tegobe bojazljivo zaupala slovenski hišnici, članici SIAU. Hišnica je odpeljala zapeljano I. Antoni na sedež SIAU, kjer so ji dali potrebna sredstva za vrnitev v Pulj. Antonijeva je pred svojim odhodom iz Trsta izpovedala, da je v Vidmu še mnogo beguncev, ki bi se radi vrnili v Pulj, pa jih zmerom iznova vračajo v taborišče. Dejala je: "Se-daj vem nekaj več. Nas siromake so varali, bogatini pa, ki so netili sovraštvo, se vozijo po Italiji v luksuznih avtomobilih in stanujejo v razkošnih stanovanjih".

Zadrške ribe za Trst

Zadrski ribiči so nalovili v letošnjem maju 670.000 kg rib. Od teh so izvozili v Trst 300.000 kg

Peklenski stroj v Tržiču

Neofašisti so vrgli peklenski stroj v trgovino z zelenjavo, ki je last zavrednega protifašista Romana Zorzina. Škoda znaša nad 500.000 lir. Poškodovana so tudi sosednja poslopja, zlasti okna. Za napadalci poizvedujejo.

Zmerom novi priseljenci

Kljub občutni gospodarski krizi v Trstu narašča dotok priseljencev. Dočim izkazuje prebitke prebivalstva v marcu 639, aprila 845, je v maju narasel na 946 ljudi. Gre predvsem za dotok političnih beguncev in vojnih zločincev, ki uživajo zaščito pri tržaških sodiščih.

SANS

Žalostna je usoda španskih partizanov

Perpignano . . december Perpignano ni znan samo po jasni modrini neba in po nepopisno lepi svetlobi; Perpignano je tudi ponosno mesto, ki že od dvanajstega stoletja naprej brani vedno z veliko odločnostjo svoje pravice, ki si jih je takrat priborilo. Večkrat je moralo to mesto braniti te pravice pred okrutnimi zavojevalci; toda zmaga je bila njegova. Leta 1702 je prav to mesto dalo največ prostovoljcev, ki so odšli v boj prepevajoč Marseilleso.

Naj navedemo samo dva znana meščana, in sicer Francesco Arago, ki je bil velik demokrat

in znanstvenik in pa Andre Marty, eden največjih branilcev ljudskih pravic in svobod.

Perpignano je dandanes poleg Tolose glavno mesto španskega odpora. Mesto šteje 25.000 prebivalcev, od katerih je šest ali sedem tisoč izseljenih republikancev. Francoski in španski Katalonci govorijo namreč isti jezik; v zgodovini so bili namreč večkrat v istem kraljestvu in zaradi tega jih danes združuje isti ideal. Tukaj živijo v bratstvu in slogi Španci, ki so se borili za Francijo, Francozi, ki so se borili v Španiji, francoski narodnjaki, ki so postali najboljši gerilci in španski gerilci, ki ječijo v ječah, ker so pomagali francoskim patriotom.

Koliko mladih življenj je padlo kot žrtev frankističnega terora. Njihova imena se vrstijo v dolgi žalostni vrsti. Imena vseh teh žrtev je nemogoče naštet: Celestina Uriarte, Cristino Garcia, Julio Navas, Huerta, Aquilino Gomez in ena izmed zadnjih žrtev Casto Garcia Rosa, tajnik komunistične stranke v Austuri, najboljši in najvrednejši borec. Njegova zasluga je, da so se združili socialisti, komunisti in vsi protifrankistični delavci te demokratske provinc. Takoj za Pasionaria, katere ime živi neizbrisno v srcih vseh prebivalcev Austurije, je Casto postal simbol odpora in sovraštva proti Francovemu teroru. Sam Franco je uporabil svoje najboljše agente in špijone, da bi ga ujel. Ti so ga končno ulovili, in ga nečloveško mučili. Ker ni hotel govoriti, so ga po dolgem mučenju zločinsko umorili.

Dnevno padajo kot žrtve frankističnega terora stotine najboljših gerilcev. Komaj jih Francovi vojaki in agente ujamejo, že jih ustrelijo kar na cesti, brez kakšnega procesa. Če se jim zdi kdo sumljiv, ga kar takoj ustrelijo, ne da bi sploh vedeli kdo je.

Toda najbolj čudno je to, da gleda ves svet ravnodušno to ravnanje, čeprav ve, da je nečloveško in nedemokratično.

V Španiji raste iz dneva v dan revščina in glad; ljudje umirajo. Že eno leto tega, kar so se že itak drage življenske potrebešnice podražile še za tretjino. Srednja plača navadnega delavca je 20—25 peset dnevno; v manjših mestih in v vaseh pa dobivajo poljski delavci in težaki od svojih gospodarjev vlepeseznikov samo 12 peset dnevno. Kilogram krompirja stane danes na primer že 5 peset; fižol 15 peset; kruh na črni borzi pa kilogram 12 — 14 peset, to se pravi dnevna plača delavca.

Videl sem mlado španjolko, vdovo; obraz je imela grozno bled in oči so bile mrzlične. Prišla je peš iz Gerone, kjer je pustila svoje otroke in ponoči prekorčila mejo ter prišla v Perpignano prositi svoje daljne sorodnike za pomoč.

— Moji ubogi otroci . . . brez kruha . . . žlica olja stane 10 peset — tako je jadikovala.

Muke, zločini, revščina in pa 400 tisoč vojakov, med katerimi so samo izdajalci in zločinci, ki so polni sovraštva in maščevalnosti; to je danes Francova Španija.

Ali ni med Združenimi narodi eni tako močne države, ki bi zahtevala in doseгла, da bi vse države prekinile diplomatske odnose s kriminalno španijo in pomagale na ta način ustanoviti republikansko španijo?

N. N.

DVA DIJAKA UBITA PRI EKSPERIMENTU

LAFAYETTE, Ind., 14. julija. — V eksperimentalni kampi univerze Purdue sta bila danes ubita od elektrike dva študenta, tretji pa je dobil težke poškodbe.

Urednikova pošta

Vabilo na piknik

podružnice št. 106 SANSa

Euclid, O.—Spodaj podpisani zopet poudarjam, da rajši čitam kot pa pišem dopise, ker moja roka je zelo okorna. Toda vseeno, hočeš-nočeš, kot predsednik gori omenjene podružnice SANSa, je moja dolžnost, da naznanim cenjenemu občinstvu, da bo v nedeljo 20. julija naša podružnica priredila piknik na senčnatih prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Ta prostor je zelo pripraven za take pikniške prireditve. Letos je nekaj narobe, ker vedno pada ali pa nam nagaja dež, toda ravno zato je ta prostor pripravljen, ker se lahko zabavamo tudi pod streho, naj bo spodaj v pivnici ali pa zgoraj, v plesni dvorani. Prednost tega prostora pa je tudi, ker je zraven Clevelanda in se lahko pripeljeta in odpeljete z mestnim busom.

Iskreno vas vse vabim v ime naše podružnice št. 106 SANSa, da pridete iz širšega Clevelanda in napolnite ta prostor pod košatimi drevesi. Igrala bo dobra godba in preskrbljeno je tudi vse za vsestransko postrežbo.

Torej na svidenje v nedeljo 20. julija! Frank Zagar, predsednik podružnice št. 106 SANSa.

Piknik društva "Vipavski raj," št. 312 SNPJ

Cleveland, O.—V nedeljo 20. julija se bo vršil piknik društva "Vipavski raj," št. 312 SNPJ na izletniških prostorih Cleveland-ske federacije SNPJ.

Ze veliko let je minilo, odkar društvo "Vipavski raj" ni imelo nobenega piknika. Vzrok je bila, seve la vojna in ker se ni moglo dobiti potrebnih sredstev, pa tudi ker se je društvo finančno izžrpalo. Sedaj pa, ko je vojna povzročila veliko gorja, posebno naši rojstni domovini, je društvo veliko prispevalo za staro domovino in za tukajšnje naše kulturne in druge napredne organizacije. Zato se je društvo odločilo, da priredi ta piknik in se s tem nekoliko finančno opomore. Edino na ta način bo društvo moglo tudi nadalje vršiti svojo humanitarno delo.

Zato društvo že sedaj apelira na vse člane in simpatizarje, da se udeležijo piknika prihodnje nedelje in tako mu gmotno in moralno pomagajo. Torej na svidenje v nedeljo 20. julija! S bratskim pozdravom

John Strancar, Sr., tajnik.

"ZELEZNI DEŽ" SE JE VSUL V SIBIRIJI

MOSKVA, 13. julija.—Ogromen meteor, ki je ob priliki trčenja na zemljo eksplodiral, je povzročil "železni dež," ki je v Sibiriji uničil na stotine cedrovih dreves in izkopal v zemlji globoke jame. Sovjetski znanstveniki so prepotovali na tisoče milj, da bi proučili učinek meteorja, ki je pri začetku leta padel v daljnem področju gore Sikkote Alin, severno od Vladivostoka.

Po preiskavi na licu mesta in zaslišanju 200 prebivalcev oddaljenih vasi je sovjetska ekspedicija ugotovila, da se je meteor razpršil v tisoče gorečih, železnih fragmentov, od katerih je največji tehtal 350 funtov. Na področju, ki je široko pol milje, dolgo pa tri četrtil milje, se je vsul "železen dež," ki je izkopal 106 jam. Največja jama je bila široka 100 čevljev, globoka pa 25 čevljev. "Železni dež" je na koščke razbil na stotine dreves, večinoma cedrovih.

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

Labodja pesem—

Sovjetski pisatelj I. Araljev je bival dalje časa na Kamčatki. Iz njegove zbirke "Zapiski s Kamčatke" je naslednja povest o labodji ljubavi.

V srednjem teku reke Kamčatke, nedaleč od vasi Uške, je imel lovec dva laboda. Bilo je v avgustu, laboda sta bila še mlada, iz pomladnega gnezda, in se še nista povsem iznebila svoje ga pepelkaste puha. Lahko pa sta že letala, odlično letala. Lovec ju je vzel s seboj v gozd; takoj jima je bilo všeč in sta se tam udomačila.

Za to pa je zvedel čuvaj ribarnice. Vas Uška je kakšne tri kilometre daleč od zaboda. Čuvaj je sedel v čoln in se popeljal pogledat laboda. Ko se je nagledal obeh lepotcev — posebno všeč mu je bila njuna lagodna, ponosna hoja in tanka, vitka vratova — že je sklenil, da laboda odkupi od loveca. Toda to ni šlo kar tako zlepa, treba je bilo ravnati diplomatsko. Dolgo se je pogajal z lovecem. Le zakaj bivata laboda v prostem gaju? Mar spletata gnezdo? Labodje imajo velika gnezda, meter široka, visoka, za takšno gnezdo je potrebno mnogo "gradiva". Previdna, razumna, ponosna ptica je to in tu bo gotovo vzljubila svobodo. Lovec je razumel ta namigavanja. Najprej je ulovil samca, ki se je dolgo otepal v rokah. Ko pa je zagledal poleg sebe družico, se je takoj umiril.

Po dolgem mešetarenju in po mučnem premolu je čuvaj rekel navidezno ravnodušno:

— Prodaj mi oba laboda.
— Kupi jih!
— Koliko pa zahtevaš?
— Krmarsko veslo mi boš napravil — pa konec besedi!

Čuvaj je prevzel oba laboda, ju spravil v mrežo, položil mrežo na dno čolna in odveslal domov. Živel je sam, njegovo življenje je bilo samotno, otožno, pa je mislil, da bo z labodoma veseleje. Pripeljal ju je domov, spustil v kurnik in zaklenil. Ni vedel, s čim naj krmi labodji par. Izpraševal je starejše domačine — tudi ti niso vedeli. Naposled se je neki lovec domislil:

— Kje si jih ujel?
— V hosti.

— Torej s travo in krmo.
Čuvaj je nabral zelenja in ga prinesel v kurnik. Pa nista jedla. Gledala sta strogo, prestopala sta se z noge na nogo, ponosno sta držala vratova. Škoda, je mislil čuvaj, shujšala bosta. Šel je od kurnika in ju gledal izza prikrajka. In glej: pričela sta jesti.

Pod noč jima je prinesel nov šop zelenja. Ko je zjutraj šel

pogledat, ni bilo niti bilke, vse sta pojedla.

Štiri dni ju je čuval tako imel v zaporu. Nato je sklenil, da ju izpusti, ker ne gre, da bi takšno ponosno ptico zapiral v kurnik. Izpustil ju je. Žal mu bo, ako mu nemara uideta. A naj bo kakor koli, izpustil ju je.

Laboda sta še tisti čas pohitela k reki in sta ves dan plavala po njej. Zvečer so tovariši govorili čuvaju:

— Mokej, če hočeš, ti ju priženemo, sicer sta izgubljena.

Le kako to storiti? Ljudje so storili, kakor so mislili, da bo najbolje, vzeli so čoln, — a glej, laboda sta sama odkorakala v kurnik.

Drugi dan je bilo to po sebi umevno: podnevi sta plavala po reki, zvečer sta se vrnila domov v kurnik. Tako sta se navadila Mokeja. Začel jima je dajati kruha — in sta jedla. Ribo jima je vrgel — jedla sta tudi ribo. Konzervo je odprl, in tudi konzerva se nista odrekla. Laboda sta se navadila svojega gospodarja kakor dva psička. Gre Mokej v ledenico, onadva za njim. Gre Mokej z drugimi na lov — laboda za njimi. Pri nogah sta mu ležala.

Ob jutrih sta se laboda razgledala, kje spi njun gospodar, in že sta prišla pod okno in ga budila, proseč piče. Da, celo v kopališče sta spremljala svojega gospodarja in če jima ne bi bili branili, bi vstopila še v parno kopel.

Prišla je zima. Kam bi dal labode v zimskem času? Mokej je takole razmišljal: prase, kokoši, tele — vse to je preprosto oskrbovati, toda zdaj je dolžan skrbeti še za labodji par. Nu, laboda sta pokazala, da mu ne bosta dala preveč skrbi. Podnevi sta bila na dvorišču skupaj s prasički, ponoči sta spala v kurniku. Mokej ju je krmil s kuhinjskimi odpadki. Jedla sta meso, makarone — vse, kar jima je dal. Trave sta se povsem odvadila in je nista več jedla. Zvečer ju je gospodar poklical, odprl jima je kurnik in že sta odšla mirno k počitku.

Toda po malem sta laboda začela tudi nagajati. Njuna vratova sta postala tanjša pa sta lahko iz kokošjih kletk kradla pičo. Kradla sta jo tudi goskam in jih pri tem še tako dražila, da so goske vreščale, brž ko sta se jima laboda približala. Toda vse, kar koli sta počeli prekrasni ptici, vse so jima odpustili, ker sta polepšali življenje samotnih sovjetskih ljudi v kamčatski vasi.

Nekoč pa sta laboda pokazala, da taka ponosna ptica ne odpusti nobene žalitve. Zgodilo se je tole: žena nekega delavca, ki je služil v ribarnici, je pekla blince. Svojemu sinčku Ljovu, ki je bil star sedem let, je dala vroč blince. Laboda pač kakor sta bila navajena. Zavohala sta okusno jed, plahutala

sta s krili, vljudno prežala. Pa pride Ljova z vročim blincem in ju prijazno poboža po krilih. Kar začne mati Ljova na vse grlo vpiti. Mati pohiti na dvorišče in vidi, kako je samec zgrabil fantiča s kljunom za obleko in ga hudobno bije s perutnicami. Ljudje so prihiteli na pomoč, rešili fantiča s tem, da so laboda s polenom pregnali. Labod je izpustil fantiča in odhitel s svojo labodko na reko.

S tem dnem se je pričelo nekaj nepomilnega. Laboda sta se docela sprevrgla. Venomer sta zasledovala fantička, da se je kar bal stopiti iz hiše. Brž ko je zagledal laboda, je že kriče pobegnil v hišo. Shujšal je, ves je bil prepaden, prava nesreča!

Kar jih je bilo v ribarnici, vsi so bili preplašeni. Dolgo so ugibali o vzroku in presodili: verjetno je Ljova nakrmil laboda z vročim blincem, ki je obe ptici ožgal, in ker sta bila laboda prepričana, da je to storil iz hudobije, sta se mu hotela maščevati.

Kmalu zatem je Ljova z družino odpotoval s Kamčatke v mesto. Laboda sta spet postala tiha, ljubezna, mirna. In nikogar več nista zasledovala, razen — seveda — kokoši in goske.

Prijateljstvo labodjega para z ljudmi je postalo še priskrnejše. Kadar koli je šel Mokej s čolnom pregledovat mreže — laboda za njim, plavala sta za čolnom. Če je šel v gozd jagode brat, onadva za njim. Koder nista mogla peš, sta gospodarja dohitela lete. In kadar sta prišla k Mokeju, ju je pobožal in sta bila zadovoljna. In ko se je gospodar odpravil domov, tudi onadva nista kasnila niti trenutek, marveč sta s krikom sledila gospodarju.

Nastopila je druga zima in z njo — žalostni razplet naše zgodbe. Na reki Kamčatki so podzemski vreli, ki bruhajo iz globine, iz dna. Na takih krajih voda tudi pozimi ne zmrzne. In laboda sta se okoriščala s takimi kraji.

Nekoč začne Mokej nekakšno vreščanje. Vrže čez ramo kožuh in stopi na dvorišče. Vpravi nje mu nasproti je prihitel labod, žalostno vpijoč in plahutajoč s svojimi belimi krili. Samice ni bilo nikjer.

— Kaj se je zgodilo, dragi moj? — je Mokej vprašal laboda.

Labod pa je stal z razprostrtimi krili in je venomer vpil, kakor bi globoko ihtel, domala s človeškim glasom, ki je razodeval globoko, nepopravljivo gorjo.

— Kaj se je zgodilo? Kam je izginila labodka? Pa ne, da bi jo bila raztrgala lisica?

Gospodar je vzel laboda k sebi v hišo, ga položil k peči, dal mu je pšenične kaše z maslom v kozici, toda labod se vsega še dotaknil ni. Gledal je svojega gospodarja z žalostnimi očmi. Tiho je labod nekako takole govoril svojemu gospodarju:

— Ku . . . ku . . . kiljku . . . kiljku . . . kiljki . . .

Osiroteli labod ni več jedel ne pil. Postopal je venomer okoli doma in žalobno kričal.

Osemnajst mož je prebivalo v ribarnici ob reki Kamčatki. Vse je ganila žalost ptice, ki je ves dan gonila svoje otožno, do solz pretresljivo ječanje: "ku . . . ku . . . kiljku . . . kiljki . . ." Labod je iskal svojo družico.

Drugi dan je lovec prinesel mrtvo labodko. Našel jo je bil zmrzlo v snegu. Lisice so jo že načele.

— Pri labodih — je razložil lovec — velja veliki zakon: ljubezna samca in samice je sklenjena za vse življenje. Zdaj, ko je umrla samica, bo umrl tudi samec. Takšna zvesta in nerazdružna ljubezna vlada med njimi! . . .

In res, vpricho žalostnih človeških oči je labod pel svojo labodjo pesem. Hodil je za Mo-

Uncle Sam Says

Everybody knows it pays to buy U. S. Bonds. But not everybody knows how much it pays. By investing as small a sum as \$2.50 a week in U. S. Bonds, your savings will be \$1,440.84 in ten years. Take savings of \$3.75 a week; by 1957, you will have \$2,163.45. There are two easy ways to save automatically. Have a regular amount of money set aside from your pay each week for bonds through the Payroll Savings Plan. Or, if you're not on a payroll, but you do have a checking account, you can have your bank automatically charge your account for the purchase price of a bond each month.

U. S. Treasury Department

kejem kakor prejšnje čase, toda menil se ni za nobeno stvar več, vse je zdaj pusto in prazno, že so kokoši in goske zobale njegovo pičo.

Labod ni več zahajal v svoj kurnik, ker je prej živel s svojo labodko. Očividno mu je bilo hudo spominjati se minule sreče.

Prileteli so k reki nad izvire divji labodi. Bilo jih je večje krdelo, kakih dve sto. Klicali so laboda k sebi. Pa ni šel.

Labod je dan za dnem bolj ugašal, ker ni več jedel. In nekoč, ko so divji labodi odleteli drugam, se je dvignil in zletel na reko. Vsi prebivalci vasi Uške so prihiteli na breg. Labod je mogočno in žalostno kričal, pognal se je iz vode v zrak in se vrgel znova v vodo. Zdaj je padal kakor kamen, zdaj je poletel, plahutajoč s perotnicami, nad vodo gladino.

— Ku . . . ku . . . kiljki . . . kiljki . . . — se je glasilo z reke.

Potem se je dvignil visoko, visoko, nato se je lagodno spuščal.

Naslednje jutro so našli mrtvega laboda pred vrati konjušnice.

Laboda so pokopali pod hodnikom Mokejeve hišice, prav tam, kjer sem jaz, sedeč na stopnišču, poslušal to žalostno in zato tem bolj veličastno in prekrasno povest o labodji ljubavi.

Ptičje skrivnosti

Ali ni čudovito, kako se morejo živali med seboj spoznati? Kako najde na primer v gosti naseljeni galebji koloniji ali že samo v račji jati druga drugo, po čem spozna ptičja mati očeta, otročki svoje starše in narobe. Pa so vendar dognali že za skoro vse vrste ptic, da se posamezne živali med seboj dobro poznajo.

Razlagajo to tako, da manjka človeku tisti "ptičji pogled," da bi spoznal male razlike med po-

sameznimi pticami. Saj vidi človek komaj razlike med posamezniki svoje lastne rase; pri Kitajcih in zamorcih pa mu njegova sposobnost za spoznavanje že odpove, ker se mu zdijo n. pr. vsi Kitajci med seboj mnogo podobnejši, kot so si podobni Evropci. Na tem je gotovo nekaj resnice, ker se Kitajci in zamorci mnogo manj mešajo z drugimi plemeni, kot pa evropski belokožci, in razlike med njimi res niso tako velike.

Še manjše pa morajo biti razlike med posameznimi živalmi. Vendar ne smemo pozabiti, da si tudi človek lahko zapomni posamezne živali, kot pozna n. pr. ovčar svoje ovce, pastir svoje krave, gospodinja svoje kokoši posamezno, nekako osebno. Pri divjih živalih je pa stvar mnogo težja, ker nimajo tako različnih znakov.

Kako pa spozna ptičji samec svojo samico in narobe? Na to vprašanje sta odgovorila znana ornitologa (ornitologija je veda o pticah) Heinroth in Lorenz, češ, da se ptice spoznavajo v prvi vrsti po različnih potezah v "obrazu." Heinroth je opisal, kako jezno je napadel labud svojo samico, ki je brodila s kljunom po dnu in imela svojo glavo v vodi, ker je mislil, da je tujka. Čim je dvignila glavo iz vode, jo je spoznal in se takoj umiril. Tako je torej izraz glave glavno sredstvo za spoznavanje celo pri takih vrstah ptic, ki so sicer istega rodu, pa so si zelo podobne.

Toda ne le po izrazu v obličju, tudi po glasu se spoznajo ptice med seboj. Po glasu spozna n. pr. racman svojo žensko raco in mlade račke. Lorenz pripoveduje v svojih spisih tak primer: Neka sraka-samica je zapustila svojo valilno hišico samo na klic svojega sračjega soproga, ne da bi ga videla. Za vse klice drugih srak je bila gluha.

Pa ne le izraz obličja in glas, tudi načini hoje, letanja in premikanja so merodajni za medsebojno spoznavanje. Pri roparskih pticah je n. pr. navada, da si vsaka izbere čisto določeno mesto za počitek, medtem ko se druge ptice za tisti prostor sploh ne zanimajo.

O vseh teh stvareh vedo lovci, ki so vedno v stikih z naravo, mnogo zanimivega. Lovec spozna posamezne živali po njihovih čisto svojevrstnih navadah, kod hodijo, kje se pasejo in podobno.

Če poznaš lovca, vprašaj ga! Pazi samo, da bo govoril čisto resnico, kajti pravi, da lovci včasih tudi kako "latinsko" uganajo!

Kolikšno starost dosežejo živali?

Odgovoriti na vprašanje, ni lahko. Kajti le malokatera žival umre narayne smrti. Preveč ima sovražnikov. Navadno konča nasilno. Redke so živali, ki umro od starostne onemoglosti. Vendar pa so že našli živali, posebno med zvermi, ki so poginile od starosti. Taka žival

sluti, da se ji bliža konec. Pa zleze v svoj brolg in se uleže, da pride smrt in jo reši trpljenja. Te živali so shujšane do kosti in kosti. V zadnjem času jim je manjkalo moči in prožnosti — težko jim je bilo priti do plena in hrane.

Hrošči in žuželke žive najmanj časa. Seveda, če bi pri hroščih vsteli še čas, ki ga prebijejo kot ličinka in buba, bi bila njihova starost večja.

Visoko starost dosežejo ribe. Ali pravo starost doseže le malokatera. V vodi je boj za obstanek še težji kakor nasuhem. Če pa premaga kakšna riba vse nevarnosti, postane tako stara in okorna, da ji mah začne rasti na glavi. To so naši ribiči že večkrat opazili na naših krapih. Le-ti dosežejo starost do 100 let. Zelo stare postanejo tudi ščuke. Žive do 70 let. V starih letih so leze, mirno se drže med rastlinami v vodi in se zganejo le, če se jim približa kak masten plen.

Med dvoživkami dosežejo kra-

stače posebno visoko starost. Žive do 40 let. Zabe poginejo prej.

Tudi kače žive zelo dolgo. Pravi Metuzalemi po postanejo želve. Znani so primeri, da so

vzdržale neke vrste želve v ujetništvu 200 in tudi 300 let.

Ptiči v splošnem ne dosežejo visoke starosti. Dokazano je tudi, da se papirke bore za svoj obstanek celih 100 let. Torej prežive človeka. Izmed vodnih ptic je labud najbolj trdoživ. Živi do 60 let. Celo gos bi žive la 40 let, če bi je prej ne pojedel. Seveda bi njeno meso ne bila več nikaka slaščica. Manjši ptiči ne žive dolgo. Najdlje živi Ptiki-pevci žive največ do 15 let. Sesalci dosežejo starost, ki se približuje starosti človeka.

Čim večji so in čim manj zaroda imajo, tem dlje živijo. Slon je Metuzalem med sesalci. Živi do 150 let. Kralj živali, lev, pa le 70 let. Medved more godrnjati le 50 let. Ostala divjad živi tem manj časa, čim manjša je. Zajec bi letal okrog le 8 let, če bi lovec nikoli ne ustrelil. Večina zajcev pa doseže starosti, kajti prej ali slej za zasači lovec, ali pa postane žrtev svojih štirinožnih sovražnikov.

Naša domača miška je izmed najmanjših sesalcev. Temu primerna je starost, ki jo doseže. Če doživi 5. leto starosti, je že prababica.

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails - pivo - žganje
Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM
IN ZNANECM TER OBISKOVALCEM V
CALIFORNIJI, ZA OBISK

Lastnika:

Bill Sitter in Chas. Lusin
bivša Clevelandčana

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicott 0718

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

SLOVENSKA KUCHARICA

NOVA KNJIGA S KUHINJSKIMI RECEPTI
sestavljena po Ivanki Zakrajšek v New Yorku

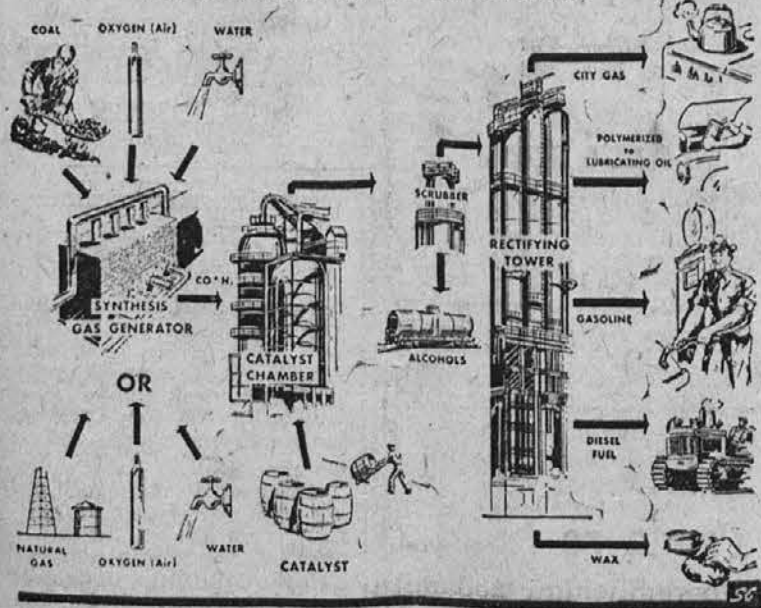
JE NAPRODAJ V URADU

"ENAKOPRAVNOSTI"

CENA KNJIGE \$5

HOW TO MANUFACTURE GASOLINE

from COAL or NATURAL GAS, AIR AND WATER

FUEL OF THE FUTURE

PITTSBURGH, PA.—Workings of the revolutionary process for making gasoline from coal and gas are revealed above. Originated in Germany, this fuel source of the future is being perfected by American engineering science. The diagram, as explained by Gulf research laboratories which are aiding in the development, shows the following steps:

- (1) Coal—or natural gas—is mixed with air and water and converted by combustion and chemical action into synthesis gas.
- (2) The gas is passed through a catalyst (material causing a basic chemical reaction), which transforms it into vaporized petroleum-like materials and alcohols.
- (3) The alcohols are separated in a scrubber.
- (4) City gas is drawn off, and the petroleum materials converted into gasoline, lubricating oils, diesel fuel and wax.

JOHN GALSWORTHY

TEMNI CVET

ROMAN

(Nadaljevanje)

Ko je stopil tretjič k Dromoreju, je bilo precej pozno.

"Mistra Dromoreja," je rekel sluga — imel je tak strogo zapužanje vrednega obraza, kakršne je premodra previdnost božja naklonila služabnikom okrog Piccadillyja — "Mistra Dromoreja ni doma. Pa pride gotovo domov, da se za zvečer preobleče. Miss Nell je doma, sir."

In res je sedela za mizo in lepila fotografije v album — samotno mlado bitje v tem bivališču postarane moša! Lennan je stal, ne da bi ga bila ona slišala, in gledal od zadaj njeno glavo z gostimi rjavimi kodri, ki so bili nazaj spleteni in so ji padali po temno rdeči obleki. In ko je zaupanja vredni sluga tiho dejal:

"Mr. Lennan, miss!" — je pristavil Lennan še tišje: "Ali smem vstopiti?"

Z največjim ravnodušjem mu je segla v roko.

"O seveda, prosim! Ako vas ne moti ta moja razvlaka," rahlo mu je stisnila konce prstov in pristavila: "Ali bi vam bilo neprijetno gledati moje fotografije?"

In sela sta skupaj pred slike — trenutne slike ljudi s puškami ali pernicami — majhne skupine šolar, mačk, Dromoreja nje na konju, in nekaj podob mladega moša s širokim, smelim, dokaj čednim obrazom. "To je Oliver — Oliver Dromore — očetov bratranec v drugem kolenu. Čeden fant, ali ne? Ali vam ugaja?"

Lennan sam ni vedel. Ne njen bratranec; njenega očeta bratranec v drugem kolenu! In spet je planil v njem tisti nerazločljivi plamen ogorčenega sočutja.

"Kako pa kaj z risanjem? K meni vas ni še bilo."

Zardela je, da je bila skoraj taka kot njena obleka.

"Mislija sem si, da ste rekli samo iz vljudnosti. Jaz ne bi bila smela vprašati. Seveda bi strašno rada — samo vem, da vam bo presedalo."

"Prav nič ne."

Na to besedo je pogledala kvišku. Kako čudno hrepeneče oči!

"Torej naj pridem jutri?"

"Kadar vam drago med polnočjo in eno."

"Kam?"

Potegnil je iz žepa karto.

"Mark Lennan — da — vaše ime mi ugaja. Že zadnjič mi je ugažalo. Strašno lepo ime!"

Kaj je v njegovem imenu, da bi ji moralo ugažati? Njegova umetniška slava — kar je pač je — ne more biti s tem v zvezi saj prav gotovo prav nič o nji ne ve. Ah, ampak kaj vse tiči za otroke v imenih! Kako se njega v otroških letih opanjale besede makaroni, Španija, Carniola, Aldebaran in Mr. McCroe. Celih osem dni je bil zanj ves svet Mr. McCrae — čisto navaden Cordyjev prijatelj.

Kdove zakaj je zdaj govorila čisto svobodno o svoji šoli, o jezdarjenju in avtomobilu — vse je kazalo, da ljubi brzino; o Newmarketu — ki da je "sija-jen"; o gledališču — o igranju, ki jih po vsej priliki Johnny Dromore odobrava: te in še "Hamlet" in "Kralj Lear" je bilo vse, kar je videla. Nikoli še deklice, ki bi se je bila tako malo dotaknila misel ali umetnost — in vendar ne neumna, ker vse kaže, da ima po naravi precej dobrega okusa; samo da ji očividno ni še nič pravega prišlo pred oči. Kako tudi —

"Johnny Dromore duce, et auss-pice Johnny Dromore!" Ko je hodila v šolo, so jo kejpada peljali v Nacionalno Galerijo. In Lennan je videl v duhu osem ali deset mladih devic, ki so se obešale za krila stari devici in občudovale Landseerjeve pse, se natihoma hahljale pred Botticellijevimi angelji, zijale, šumele in gostolele kakor mladi ptiči v grmovju.

Toda kljub vsemu svojemu okolju je bilo to dete z Dromorejevine dozdaj vse nedolžnejše od izobraženih deklic njenih let. Ako teh sivih, omamnih oči ni pustila od njega, je bilo to tako prostodušno in nezavedno. V nji ni bilo še prav nič zapekljive.

Cela ura je minila, in Dromoreja ni bilo domov. In samotnost tega mladega bitja v tem neprimernem stanovanju je segla Lennanu do srca.

Kaj dela ob večerih?

"Včasih grem z očetom v gledališče, ponavadi sem pa odma."

"In kadar ste doma?"

"O, berem, ali govorim po francosko."

"Kaj? Sami s seboj?"

"Da, ali pa včasih z Oliverom, kadar pride."

Torej Oliver prihaja k njim!

"Kako dolgo že poznate Olivera?"

"O, še od mladih let."

Hotelo se mu je reči: In koliko je tega? Pa se je premagal in je vstal, da bi šel. Prijela ga je za rokav in rekla:

"Ne smete iti!" Pri teh besedah je bila videti kakor pes, ki hoče za šalo ugrizniti: gor-nja ustnica se ji je skrčila nad malimi, belimi zobmi, ki so se tiščali spodnje, in brada ji je molela nekoliko naprej. Tako je za hip šinila trmica na dan! Komaj pa je on nasmehom zavr-mral:

"Ko pa moram, no!" je bila že spet vsa spodobna, in je samo otožno dejala: "Niste me še poklicali po imenu. Ali vam ni všeč?"

"Nella?"

"Nella. Pravzaprav sem Eleonora. Ali vam res ni všeč?"

Tudi da mu je bilo ime zoprno, bi bil mogel odgovoriti samo: "Jako všeč."

"Strašno sem vesela. Zbogom."

Ko je stopil na cesto, mu je bilo, kot da se mu je kdo dotaknil rokava, nego da ga je zgrabil za srce. In to toplo, zmedeno čustvo ga je držalo vso pot do doma.

Ko se je preoblačil za večerjo, se je ogledaval z neobičajno pozornostjo. Da, temni lasje so mu še vedno gosti, a mu odločno sive; tudi ima jako dosti črt okrog oči, in te oči, še vedno iskre, kadar se smehljajo, so neverjetno globoke, kakor da jih je življenje potisnilo nazaj. Ličnice mu malone štrle, lica so mu zelo tenka in temna, in spodnja čeljust pod skoraj črnimi brki mu je jako ostra in koščena. Z eno besedo: obraz, ki ga je življenje precej izdelalo, in ki nima na sebi ničesar, kar bi zajelo otroku domišljijo, da bi se z njim sprijateljil, to je videl v zrcalu.

Ko se je tako ocenjeval, je vstopila Silvija in mu prinesla pravek odprto steklenico kolske vode. Zmirom mu je kaj prinesla — v tem oziru res ni prijaznejše ženske na svetu. V tej sivi, nizko izrezani obleki, si v njeni beli, tihi milini z blede zlatimi lasmi, ki se jih je čas malo dotaknil, pogrešal sa-

mo tiste notranje prešinjajoče vonjave, kakor je njenemu duhu manjkalo sam ni vedel kake iskre. Za ves svet ji ne bi hotel izdati, da je pri nji tega ke-daj pogrešal. Mož, ki ne more prezreti tako majhne neubranosti pri tako dobri, vdani in lju-beznivi ženi, ni za življenje.

Tisti večer je zopet zapela "Dromoreski grad" s čudnim pripevom, ki ti ni dal miru. In ko je odšla v svojo sobo in je on poleg okna kadil, se mu je zdelo, da je prišla deklica v temno rdeči obleki, mu sela nakoli več izpod njih. Tako si je ohranil radost nad njeno sproti in uprla vanj oči natanko kakor je sedela, ko sta pri nji doma kramljala. Temno rdeče ji pristoji! In se je vjemalo z izrazom na njenem licu, ko mu je dejala: "Ne smete iti!" Čudno, bogmeda, če ne bi imela kakega hudiča v sebi, ko ima takega očeta in mater!

Peto poglavje

Drugi dan so ga poklicali iz delavnice, da bi si ogledal čisto posebno prikazen: — Johnny Dromore, kakor iz škatlice, je govoril s Silvijo z nenaravno vljudnostjo, skrbno si prizadevaje, da bi prikrikl svoje buljenje! Ali Mrs. Lennan jezdarji? Ah, seveda, preveč dela. Ali pomaga Marku pri njegovi — e —

Ne! Tako! Brez dvoma mnogo čita? On sam nikoli ne utegne vzeti knjige v roko — strašno pusto, če človek nima kedaj brati! Silvija pa je poslušala in se prav tiho in mlo smehljala.

Čemu je Dromore pravzaprav prišel? Da bi si ogledal nova tla, da bi izvohal, zakaj se zdi Lennanu in njegovi ženi beseda "postrani" brez pomena — sploh, ali je njuna hiša dostojna... Človek si mora ta-kegale "kako se že pravi" vse-lej dvakrat ogledati, tudi če sta bila skupaj v šoli!... Šteti pa mu je kajpada v zaslugu, da je tako skrbel za svojo hčer in za njo trafil čas, ki bi ga moral porabiti za vstvaritev dovršene konja dirkača! Po tehtnem preudarku je po vsej priliki prišel do zaključka, da bi Lennanovi utegnili Nelli koristiti v tem neugodnem času, ko bi morala hoditi v družbo; po vsej priliki je celo padel pod čar Silvijine očitne dobrote — za-

Zastopniki
"Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
KENmore 8034

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
Diamond 8029

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61 Street
HE 2730

kaj odložil je tisto svojo običajno opreznost, s katero je pazil, da ne bi bil v večjih stavah življenja prikrajšan, slekel železno srajco porogljivosti. Hvala Bogu, komaj je stopil od Silvije, se mu je spet prikrala navadna, pregrešana radovednost v oči, kot da upajo očetovskemu upanju navkljub, da bodo našle kaj — e — zabavnega v kakem kotičku tistega skrivnostnega Babilona — delavnice takegale "kako se že pravi". Kakšen užitek, opazovati bolj med-

olajšanjem in razočaranjem na njegovem obrazu. Ojej — nobenega modela — še nobenega kipa brez obleke! Same glave, odlitki živali in podobne trezne reči — prav ničesar, kar bi moglo pognati mladi deklici rdečico v lica ali užgati Johnnyju Dromoreju oči.

(Dalje prihodnjik)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Gozdovi Amerike in Azije

Glede množine gozdov je omeniti, da sta najbolj gozdnati zemljini Amerike in Azije. Gozdna površina znaša v Severni Ameriki okoli devet, v Južni Ameriki osem, v Aziji 13 milijonov kvadratnih kilometrov. Afrika dosega devet milijonov kvadratnih kilometrov gozdne površine. Evropa tri milijone, Avstralija pa komaj pol milijona. Tudi v primeri s celotno površino zemljine je Amerika s 40Z gozdov na prvem mestu. V Aziji, Afriki in Evropi pokriva gozd približno eno tretjino celotne površine, medtem ko je v Avstraliji pogozdenih komaj 6½Z celotne površine.

Med gospodarsko najdragocenejšimi proizvodi gozdov je seveda les. Izmed obeh velikih gozdnih pasov je severni gozdni pas za proizvodnjo lesa mnogo važnejši od tropskega, prvič zato, ker vsebuje v glavnem vse mehke lesne vrste, ki prihajajo v poštev za gradnjo hiš, za mizarjske produkte in za izdelovanje papirja, drugič zato, ker so njegovi gozdovi mnogo boljše enotni, kar je pogoj za trgovino, ki povprašuje po enakih vrstah v večjih množinah, končno pa zato, ker je ta pas razvit v gospodarsko naprednih deželah, kjer so za prevoz lesa potrebna prometna sredstva in pota že izgrajena.

Zato preskrbujejo v severnem gozdnem pasu ležeče dežele svetovni trg s koristnim lesom vsake vrste. Te dežele so Sovjetska zveza, Kanada, Zedinjene države Amerike ter dežele v Severni in Srednji Evropi.

Gozdovi Sovjetske zveze v Evropi in Aziji so sploh največ-

ji na svetu, saj je nad 9.6 milijonov kvadratnih kilometrov te ogromne države pokritih z gozdovi! Najbolj bogati gozdni predeli evropskega ozemlja Zveze so okoli Vologde, Kostrome, Olo-neca, Arhangelska, Gorkaja itd. Ukrajina ima gozdove samo v svojih po mihuli vojni pridobljenih pokrajinah na zahodu (Polesje, Bukovina, Karpati). Skoraj neizčrpni so gozdovi v Sibiriji, kjer so velikanske gozdne površine popolnoma nedotaknjene.

Poraba lesa v Sovjetski zvezi je kajpak zelo velika, saj so drva v širnih pokrajinah edino ku-rivo in edino stavbno gradivo, ponekod kurijo z drvmi tudi lokomotive. Še pred nedavnim tod niso poznali racionalnega gos-podarstva, sedaj se pa z vsakim letom večja površina pravilno oskrbovanih gozdov. V zadnjih letih so tu nastala tudi velika podjetja, ki les načrtno izkoriš-šajo — na primer veležage v Arhangelsku in ob ustih Onega in Mezenja, tovarne za celulozo in papirnice v Kareliji in ob reki Kami pod Uralom. Glavna izvoz-na luka za sovjetski les je Arhangelsk.

Druga največja posestnika gozdov na svetu sta Kanada in Zedinjene države Amerike. Obe imata ogromne, v mnogih delih še neizkoriščene gozdne površine. V Kanadi imajo nad tri mi-lijone kvadratnih kilometrov gozdov. To bogastvo so nekaj izrabljali le na jugovzhodu, v provincah Ontario in Quebec, sedaj pa sekajo tudi v krasnih gozdovih Britske Kolumbije. Izvažajo les zlasti v Zedinjene dr-

žave; skoraj 80% vsega kanad-skega lesa požirajo papirnice Unije, da zadovoljujejo ogrom-no povpraševanje po časopisnem in drugem papirju. Ze iz tega podatka je razvidno, da so se velike zaloge lesa Zedinjenih dr-žav že izdatno zmanjšale (goz-dna površina: dva milijona kva-dratnih kilometrov).

Glavni gozdni predeli Zedinje-nih držav so še danes na njiho-vem vzhodu, nekaj večjih goz-dov pa je tudi v Skalnem gorov-ju in ob pacifiški obali.

Med drugimi državami imajo velike gozdove še Brazilija, In-donezija, Belgijski Kongo, Peru —vendar pa ne dosega nobena izmed njih imenovanih treh ve-likih držav niti po kakovosti le-sa, niti po njegovi proizvodnji.

Dela za ženske

Hišna opravila, kuha in oskrba lah-kega hišnega dela, nič pranja. 2 odrasli osebi. Mora se imeti priporo-čila. — FA 0982.

HIŠNA
splošna hišna opravila in
navadna kuha.
ER 0631

Delo pri dobri družini za dobro
gospodinjstvo in navadno kuho. Iz-
pod 45 letom starosti. Lastna soba
in kopalnica. WA 1085.

ŽENSKA DOBI DELO
za pranje za družino treh odras-
lih oseb. Na vašemu domu ali na-
šemu. Vpraša se na 1028 E. 174
St., IV 0551 po 6.30 uri zvečer.

Dela za moške

Delavci na vzmetih; izurjeni; ročno
navijanje; plača od ure. — Wake-
field Spring Co., Inc., 6513 Cedar
Ave., HE 3164.

Popravljalac ogrodi avtov in za
barvanje avtov. Dobra plača od
ure. Augelat Body, 6817 Lorain,
WO 4725.

Avtni mehanik
izurjen na truckih; 48 ur tedens-
ko. Čas in pol nad 40 ur. Stalno;
unijška delavnica. Pričetek ob 4.
pop.

J. SPANG BAKING CO.
2911 Barber Ave., od W. 25 St.

ZIDARJI
Dolgotrajno delo pri W. L. E. Ze-
leznicah. Zglasite se ob vnožju
Campbell Rd. ali pokličite
BR 1858

Popravljalac ogrodi in
za barvanje
Popolnoma izurjen. Si sam lahko
označi plačo.
DAVE'S AUTO PAINT & BODY
SHOP
7700 Lake Ave.

Razno

VELIKO DENARIJA ZA VAŠ
AVTO — Pokličite
PETER DUNCHACH
4728 Lorain Ave., ME 7010

HARMONIKE NAPRODAJ
4-vrstne nemške, Mikuševga iz-
delka. Imajo lepo tono in so v do-
brem stanju. \$300. Pokličite EN
7646.

NEOPREMLJENO SOBO
z dovoljenjem rabe kuhinje se
odda v najem. — Vpraša se na
15443 Calcutta Ave., zgoraj.

5 ALI 6 SOB
se želi dobiti v najem za 4 odrasle
osebe. Družina se mora izseliti do
20. julija in nujno potrebuje sta-
novanje. Spročite po telefonu na
Mrs. Udovich. PO 1068.

2 MODERNI ZIDANI HIŠI
ena s 6 sobami, druga s 4 sobami;
garaža za 4 avte. Lota 50x420. Veli-
ko sadnega drevja. — Vpraša se
lastnika v hiši zadaj. — 18700
Shawnee Ave. — IV 3877.

Proda se hotel
z 22 opremljenimi sobami;
3 trgovine, prazna lota na
vogalu za drugo trgovino. 6
garaž. V zelo prometnem
kraju v slovenski naselbini.
Dobičkanosno posestvo pro-
daja lastnik radi odhoda iz
mesta. Vpraša se na
402 E. 156 St.

Zemljišča

30 LET IZKUŠNJE

Poštena postrežba v korist lastni-
ka in kupca, z mnogostrojnimi za-
dovoljnimi odjemalci. Ako želite
prodati ali kupiti, in zanesljivo po-
strežbo, pokličite

GEORGE STRAINIC

REALTOR

Lastnik East Shore Realty Co.
778 E. 185 St.

IV 6561 KE 4120

NAPRODAJ JE 7 AKROV

zemlje; krasna okolica; najvišja
točka v Lake okraju; fina zemlja,
tlakovana cesta. Sedaj je čas, da
kupite in si napravite načrte za
letos. Nahaja se na River Rd.,
Route No. 307, Perry, O., vzhodno
od Ridge Roof White House na
hribčku vzhodno od Turney Rd.
Ko si prostor ogledate, pokličite
KE 0034.

Posluga

Strehe in dimnike, žlebove in drugo
kleparsko delo po zmernih cenah.
Delo jamčeno. — Graff Bros.,
WO 6514.

Zidarsko delo. — Strehe, dimnike,
barvanje, stopnice, itd. Delo
jamčeno in po zmernih cenah. —
CE 6602.

WOODHILL
HOME IMPROVEMENT CO.
Splošni kontraktorji — delamo por-
če, dormerje, itd. ter prenovimo in
zgradimo komercialna poslopja. —
Posojila na F. H. A.
MR. ARTINO — LO 6331

ODDAJTE VAŠE
NAROČILO SEDAJ!
CEV IN DIMNIK
SCIŠČEN PO
"VACUUM"

\$4 do \$6
National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FA 6516

Razno

PREKLICI!
Tem potom želim preklcati kar
sem govoril proti Mr. A. Lovko iz
6123 St. Clair Ave., ker je isto bila
neresnica. — FRANK MRAMOR.

VAŠI ČEVLJI
BODO ZGLEDALI KOT NOVI,
ako jih oddate v popravilo zane-
sljivemu čevljarju, ki vedno izvrši
prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

JOHN ZULICH INSURANCE
AGENCY

18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za
naklonjenost za vsakovrstno za-
varovalnino.

Dekleta in žene!

Priporočam vam, da si iz-
berete in naročite vašo fino
1947-48 zimsko STERLING
suknjo. Suit ali Fur Coat se-
daj, direktno iz tovarne, po
najnižjih cenah v Clevelandu
na WILL-CALL.

Ne odlašajte, ker sedaj je naj-
boljša izbira. Prosimo, pokličite
me, da vas peljem v tovarno.

BENNO B. LEUSTIG

1034 ADDISON RD.

ENDicott 3426 ali ENDicott 2920

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V.
Zupnik nahaja na St. Clair
Ave. in E. 62 St., je okrog 25
drugih zobozdravnikov v tej
naselbini prakticalno in se
izselilo dočim se dr. Zupnik
še vedno nahaja na svojem
mestu.

Ako vam je nemogoče priti
v dotiko z vašim zobozdravni-
kom, vam bo Dr. Zupnik iz-
vršil vsa morebitna popravila
na njih delu in ga nadomestil
z novim. Vam ni treba imeti
določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vogal E. 62nd St.; vhod samo
na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do
8. zv.
Tel.: EN 5013

ZAHVALA!

Vsem posetnikom naše gostilne ob priliki otvoritve
27. in 28. julija se tem potom iskreno zahvaljujemo.
Obiskovalcev je bilo v velikem številu in prešli smo
krasne cvetlice, "corsage" in darila ter gotovino kot
tudi pismene čestitke in vočilne karte.

Tem potom prejmite vsi za vaše sodelovanje in
prijaznost ter naklonjenost, našo iskreno zahvalo. Ob
enaki priliki vam bomo tudi mi dragevolje povrnil
prijaznost.

Zahvaljujoč se vsakemu posebej ter priporočajoč
se vsem prijateljem in znancom za nadaljni obisk.

JENNIE'S CAFE

Mr. in Mrs. Rudolph Tomšič

1123 Norwood Rd.